

SJL:n työmarkkinatutkimus 2012

Sisällys	sivu
1 Johdanto.....	1
2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2012.....	3
3 Lehdistön palkat	8
4 Yleisradion palkat	10
5 Ansioiden muuttuminen	13
6 Ansioiden rakenne.....	13
7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuus	15

1 Johdanto

Tässä raportissa kerrotaan keskeiset tulokset Suomen Journalistiliiton palkkatutkimuksesta. Siinä selvitettiin faktatietoja suomalaisten journalistien ansioista huhtikuussa 2012.

Kysely lähetettiin liiton jäsenrekisterin tietojen perusteella kaikkiaan 2.466 henkilölle. Määrä oli käytännössä sama kuin edellisessä työmarkkinatutkimuksessa 2010. Freelancer -jäsenet eivät olleet mukana, koska heidän palkkioitaan selvitettiin erikseen keväällä 2011.

Kaikkiaan 956 jäsentä osallistui tähän tutkimukseen. Vastausprosentiksi muodostuu siten 38,8, joka on selvästi pienempi kuin edellisessä 2010 toteutetussa, mutta vain hieman vähäisempi kuin sitä edeltäneissä viidessä (2008, 2006, 2004, 2001 ja 1999) työmarkkinatutkimuksessa.

Tälläkin kerralla vastaajille tarjottiin kahta vaihtoehtoista vastaamistapaa (ensimmäisen kerran näin tehtiin 2004). Tutkimusmateriaali lähetettiin kaikille kohdehenkilöille postitse. Tutkimussaatteessa kerrottiin, että vastata voi perinteiseen tapaan l. lähettämällä täyttämänsä paperilomakkeen TNS Gallup Oy:hyn tallennusta ja analyysiä varten.

Lisäksi kerrottiin mahdollisuudesta vastata tutkimukseen internetin ylitse. Journalistiliiton internetkotisivuille asennettiin sähköiseen lomakkeeseen johtava linkki. Kullekin kohdehenkilölle oli määriteltä henkilökohtainen tunnus ja salasana, mitkä hänelle ilmoitettiin saatekirjeessä.

Kaikkiaan 265 henkilöä l. 28 prosenttia käytti tarjottua tilaisuutta hyväkseen. Valtaenemmistö (72 %) preferoi perinteistä vastaamistapaa.

Tutkimusasetelma pidettiin pääosin samanlaisena kuin se oli ollut edellisessä (2010) tutkimuksessa. Sisältö oli muuten yhdenmukainen, paitsi että tästä tutkimuksesta poistettiin eräitä kustannustoimittajille esitettyjä, syksyn 2010 työmarkkinaneuvotteluita koskeneita kysymyksiä.

Tiedot kerättiin ns. ositettuna otantana. Lehdistöstä joka viides ja Yleisradiosta joka neljäs sai kutsun osallistua tutkimukseen. Jokainen kustannusalan ja RTV:n (pl. YLE) palveluksessa oleva SJL:n jäsen sai kyselylomakkeen.

Jäsenistö ja osite 2012

Osite	Otoksen muodostuminen					Havaintojen painotus			
	Populaatio	Otanta-suhde	Lähetetty	Vastauksia	Vastaus-%	Havaitut lkm.	%	Painotetut lkm.	%
Lehdistö	4305	0,2	861	372	43,2	372	39	4305	56
Yleisradio	2329	0,25	582	193	33,2	193	22	2329	31
Kustannusala	324	1	324	173	53,4	173	18	324	4
RTV pl. Yle	699	1	699	218	31,1	218	23	699	9
Yhteensä	7657		2466	956	38,8		100	7657	100

Oheisessa taulukossa on verrattu kyselyyn vastanneita (otos) koko jäsenistön kohdejoukkoon. Jatkossa esitettävät tulokset ovat painotettuja, eli ne on oikaistu kuvaamaan tilannetta koko jäsenistössä.

Tälläkin kerralla aineisto oikaistiin painokertoimien avulla edustamaan tilannetta koko jäsenistössä. Menettelytapa on järkevä, sillä ositteet ovat varsin erikokoisia. Usein käytetty tasavälilotanta olisi tässä yhteydessä helposti johtanut siihen, että pienempien ryhmien osalta olisi jouduttu tyytymään vastausmääriin, jotka antavat liaksi tilaa sattuman vaikutukselle. Nyt tätä riski pystyttiin hallitsemaan.

Erityisen paljon saatiin vastauksia kustantamoissa ja kustannusyrytyksissä työskenteleviltä (53 %). Toisen ääripään muodostavat yksityisten radioiden palveluksessa työskentelevät, joista vain noin 31 prosenttia vastasi. Lehdistöstä useampi kuin kaksi viidestä vastasi. Yleisradion vastausaktiivisuus alitti koko joukon keskiarvon.

Valtaenemmistöllä toistaiseksi voimassa olevat työsuhde

Useampi kuin neljä viidestä on "pysyvässä" työssä l. heillä on toistaiseksi solmittu työsuhde. Vajaa kymmenesosa kertoi tekevänsä määräaikaista työtä.

Koko jäsenistö työssäolon mukaan

Työtilanne	Työpaikka						Kaikki yhteensä
	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media ja Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannusyryitys	Muut alan yritykset	
Toistaiseksi voimassa oleva (ns. vakinainen) työsuhde	88	83	72	81	89	64	84
Määräaikainen työsuhde	8	10	10	3	6	21	10
Tarvittaessa töihin tuleva	1	2	5	13	0	1	1
Freelancer	0	5	12	0	0	10	3
Työtön tai lomautettu	2	0	0	3	4	4	1
Perhevapaalla tai sairauslomalla	1	0	0	0	2	1	1
Muu	1	0	1	0	0	1	1

Ne ovat keskimääräistä yleisempiä ryhmään "muut alan yritykset" kuuluvilla. Heistä 64 prosentilla oli kyselyajankohtana toistaiseksi voimassa oleva työsuhde.

Palkan käsitteestä

Tutkimuksen tavoitteena on palkkatason tutkimisen lisäksi palkan rakenteen selvittäminen. Kysymyslomakkeessa tiedusteltiin huhtikuun 2012 kuukausipalkkaa. Ajankohta oli sama kuin edellisessä tutkimuksessa. Huhtikuun valitsemista puoltaa se, että kyseisenä ajankohtana päästiin verrattain hyvin selvittämään tavanomaisena pidettyä tilannetta. Ajankohdan pitäminen entisellään puolestaan parantaa tulosten vertailtavuutta aikaisempiin tutkimuksiin.

Kun kuukausipalkkaan lisätään muuttuvat lisät sekä luontoisetujen verotusarvot, saadaan ennakonpidätyksen alainen palkka, mitä tässä raportissa kutsutaan myös kokonaisansioksi.

Käsiteltävät suureet ja esitystapa

Tarkasteltavasta muuttujasta on yleensä laskettu seuraavat vastaavantyyppisissä tutkimuksissa tavanomaisesti käytetyt tilastolliset tunnusluvut: aritmeettinen keskiarvo ja ns. fraktiilipisteiden F10, F25, F50, F75 ja F90 arvot. Esimerkiksi F10 ilmoittaa summan, jota pienempää palkkaa ansaitsee 10 ja suurempaa palkkaa 90 prosenttia tarkasteltavasta ryhmästä. F50 on kuvaa mediaanipalkkaa eli keskimmäistä palkkaa.

Raportti rakentuu kahdesta osasta. Yhteenvedo-osassa esitellään keskeisimpiä tuloksia ja liiteosasta löytyvät yksityiskohtaisemmat taulukoinnit.

2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2012

Ennakonpidätyksen alainen palkka keskimäärin 3.516 €

Liiton jäsenistön keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.516 euroa. Vastaava mediaaniansio oli hieman pienempi (3.430 €). Koko joukon keskimääräiseksi kuukausipalkaksi muodostui 3.290 € ja mediaanipalkaksi 3.179 €.

Lehdistön palveluksessa työskentelevien keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka oli koko joukon keskiarvoa suurempi, 3.609 euroa. Yleisradiossa työskentelevien kokonaisansio ylsi vastaavana ajankohtana 3.419 euroon. MTV Median ja Nelosen työntekijöillä summa oli suurempi, 3.902 euroa.

Lehdistön sisällä oli vaihtelua: sanomalehtien ja uutistoimistojen palveluksessa olevien keskimääräinen kokonaisansio oli 3.561 ja aikakauslehdissä työskentelevien 3.683 euroa. Muissa yksityisissä radioissa ja televisioissa (2.689 €) ja kustannusyrytyksissä (3.124 €) työskentelevien keskiansio jäi joukon pienimmäksi. Muissa alan yrityksissä vastaava summa oli 3.406 euroa.

Kokonaisansio työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3516	3430	2600	2963	3430	3978	4586
Lehdistö, josta	3862	50	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Sanomalehdet ja uutistoimistot	2419	(31)	3561	3494	2450	2965	3494	4124	4722
Aikakauslehdet	1443	(19)	3683	3620	2530	3000	3620	4330	4800
Yleisradio	2339	30	3419	3385	2800	3035	3385	3675	4131
MTV Media ja Nelonen	362	5	3902	3770	2694	3007	3770	4741	5549
Muu yksityinen radio ja televisio	97	1	2689	2723	1825	2250	2723	3018	3500
Kustannusyryitys	346	5	3124	3039	2500	2817	3039	3351	3975
Muu alan yritys	651	9	3406	3200	2322	2646	3200	3750	4584

Peruskuukausipalkka työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3290	3179	2510	2838	3179	3621	4300
Lehdistö, josta	3862	50	3396	3343	2450	2859	3343	3881	4516
Sanomalehdet ja uutistoimistot	2419	(31)	3253	3201	2295	2800	3201	3600	4237
Aikakauslehdet	1443	(19)	3622	3530	2600	3000	3530	4201	4690
Yleisradio	2339	30	3111	3065	2700	2838	3065	3319	3683
MTV Media ja Nelonen	362	5	3580	3492	2585	2850	3492	3958	5088
Muu yksityinen radio ja televisio	97	1	2580	2482	1461	2250	2482	3006	3500
Kustannusyryitys	346	5	3076	3000	2500	2804	3000	3281	3860
Muu alan yritys	651	9	3348	3200	2350	2670	3200	3674	4500

Fraktiilipiste F90 kertoo, että yksityisen MTV Median ja Nelosen palveluksessa työskentelevä suurituloisin kymmenesosa ansaitsee vähintään 5.549 euroa. Lehdistössä vastaava summa on yli 4.777 euroa.

Yleisradion työntekijöiden ylin fraktiiliansio on selvästi pienempi, 4.131 euroa kuin lehdistön palveluksessa olevien, mutta alin (F10) melkein sama. Tämä kertoo siitä, että Yleisradiossa ansiot jakaantuvat työntekijöiden kesken tasaisemmin kuin lehdistössä.

Miehillä suuremmat ansiot kuin naisilla

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.671 euroa. Naisten vastaava summa oli noin seitsemän prosenttiyksikköä alempi, 3.421 euroa. ”Naisen euro” on siten noin 93 senttiä. Mediaanipalkkojen välinen suhteellinen ero on yhtä suuri.

Kun ikää tarkastellaan kymmenvuotiskohorteittain, korkeimmat ansiot muodostuivat 50-59 -vuotiaille. Huhtikuussa 2010 heidän keskimääräiset kokonaisansionsa olivat 3.743 euroa. 40-49 -vuotiaat jäivät heistä 108 euroa. Muiden ikäryhmien ansiot olivat pienemmät, alle 30-vuotiaiden ansioiden ollessa alle 3.160 euroa.

Kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3516	3430	2600	2963	3430	3978	4586
Naiset	4824	63	3421	3340	2584	2943	3340	3850	4467
Miehet	2833	37	3671	3583	2624	3009	3583	4131	4790
Alle 30 -vuotiaat	443	6	3160	2958	2505	2724	2958	3430	3970
30-39 -vuotiaat	2262	30	3283	3238	2570	2862	3238	3636	4117
40-49 -vuotiaat	1997	26	3635	3500	2810	3112	3500	4040	4629
50-59 -vuotiaat	2141	28	3743	3589	2801	3068	3589	4220	4989
60 ja vanhemmat	813	11	3496	3503	2054	2700	3503	4120	4600
Helsingin seutu	4883	64	3611	3470	2691	3009	3470	4080	4732
Maakunnan pääkaupunki	1764	23	3493	3436	2680	2983	3436	3937	4500
Muu kaupunki tai kunta	1010	13	3100	3057	1972	2683	3057	3602	4200
Journalistisen alan tutkinto	1498	20	3686	3649	2700	3120	3649	4200	4719
Medianomi, muu alan tutkinto	795	10	3201	3273	2530	2838	3273	3500	3970
Muu korkeakoulututkinto	2619	34	3488	3450	2584	2983	3450	3991	4569
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	911	12	3302	3267	2300	2858	3267	3614	4146
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	831	11	3965	3830	2783	3231	3830	4532	5300
Ylioppilastutkinto	499	7	3669	3600	2625	3000	3600	4237	5000
Muu koulutus	503	7	3212	3016	2301	2708	3016	3440	4120

Pääkaupunkiseudulla työskentelevien journalistien ansiot ovat suuremmat kuin muualla Suomessa asuvien. Suur-Helsingin ja maakuntien pääkaupunkien välinen ero on pienempi kuin näiden ja muilla paikkakunnilla vaikuttavien liiton jäsenten välillä.

Journalistisen alan tutkinnon¹ suorittaneiden ansiot olivat korkeammat kuin muuta koulutusta saaneiden. Alan tutkinnon hankkineiden keskimääräinen kokonaisansio nousi 3.686 euroon. Ryhmään ”keskeneräiset korkeakouluopinnot” kuuluvien ansio oli 3.965 ja jonkin muun kuin journalistisen alan korkeakoulututkinnon suorittaneiden keskimääräiset tulot olivat 3.488 euroa.

Muun alan tutkinnon (esim. medianomi) suorittaneiden keskimääräiset kokonaisansiot (3.201 €) jäivät koulutuksen mukaisessa tarkastelussa joukon pienimmiksi. Muuta koulutusta saaneiden ansiot olivat olleet 3.212 euroa.

Työssään talouteen, politiikkaan ja työmarkkina-aiheisiin keskittyvien kokonaisansiot olivat suuremmat kuin muita journalistisissa aihealueita käsittelevillä, 4.328 euroa. Muusta joukosta ulkomaanasioita seuraavien ansiot olivat heitä lähinnä (4.262 €). Urheilu (3.877 €) tuotti seuraavaksi suurimmat kokonaisansiot.

¹ Tällä tarkoitetaan alan tutkintoa Tampereen tai Jyväskylän yliopistosta, Social- och kommunal-högsskolanista, Sanoma Oy:n toimittajakoulusta, Taideteollisesta korkeakoulusta tai Lahden muotoiluinstituutista.

Kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3516	3430	2600	2963	3430	3978	4586
Uutiset ja ajankohtainen	1615	21	3504	3480	2616	3022	3480	3990	4532
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	1178	15	3524	3500	2704	3001	3500	4069	4580
Talous, politiikka, työmarkkinat	459	6	4328	4186	3120	3645	4186	5020	5800
Ulkomaanasiat	146	2	4262	4083	3065	3107	4083	4237	5549
Kulttuuri	344	4	3359	3484	2517	3059	3484	3620	4291
Viihde	288	4	3546	3446	2821	3148	3446	3832	4550
Urheilu	299	4	3877	3825	2952	3300	3825	4336	4900
Lifestyle	346	5	3459	3500	2600	2839	3500	4000	4626
Kustannusala/oppimateriaalit	127	2	3143	3095	2750	2904	3095	3341	3816
Kustannusala/yleinen kirjallisuus	180	2	3047	3000	2439	2780	3000	3287	3650
Muu aihealue	918	12	3432	3342	2406	2683	3342	3970	4725
Mahdoton määrittellä	1295	17	3384	3266	2570	2859	3266	3686	4300
Tehtävä mainitsematta	462	6	3093	3026	2481	2801	3026	3469	3804

Kahden ensimmäisen ryhmän keskiarvoon vaikuttavat voimakkaasti ylimpään 10 prosenttiin kuuluvat. Talouteen, politiikkaan ja työmarkkinoihin keskittyvien ylin 10 prosenttia ansaitsi 5.800 euroa. Ulkomaanasioita käsittelevien vastaavaan joukon ilmoittama summa oli 5.549 euroa. Kustannusala tuotti tekijöilleen vähiten ansioita.

Kokonaisansio työpaikan ja tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3516	3430	2600	2963	3430	3978	4586
Valtakunnallinen päivälehti	331	4	3906	3864	2724	3033	3864	4296	4984
Maakunnallinen sanomalehti	987	13	3625	3563	2715	3152	3563	4130	4537
Paikallis-/kaupunkilehti	691	9	3085	3000	1763	2683	3000	3550	4120
Iltapäivälehti	179	2	3900	3735	3100	3345	3735	4357	5002
Yleisaikakauslehti	351	5	3598	3647	2801	3000	3647	4040	4370
Erikoisaikakauslehti	590	8	3557	3500	2458	2870	3500	4014	4728
Asiakaslehti	139	2	3669	3636	2680	2734	3636	4500	4700
Järjestö- tai ammattilehti	412	5	3796	3802	2100	2945	3802	4776	5000
Uutis- tai kuvatoimisto	111	1	4265	4180	3026	3238	4180	5066	6107
Yle/aluetoiminta	399	5	3430	3436	2949	3158	3436	3600	3978
Yle/radiotoiminta	257	3	3384	3523	2503	2875	3523	3875	4273
Yle/televisiotoiminta	1223	16	3384	3340	2801	3040	3340	3600	4083
Yle/muut	446	6	3477	3342	2700	2900	3342	3686	4131
MTV Media	311	4	3778	3744	2652	2920	3744	4422	5150
Nelonen	52	1	4681	5420	3346	3467	5420	5549	5659
Yksityinen radio/TV	108	1	2678	2842	1825	2250	2842	3000	3283
Tuotantoyhtiöt	155	2	3399	3350	2300	2600	3350	3800	4911
Kustannusyritys	344	5	3083	3000	2479	2780	3000	3315	3942
Verkkojulkaisu	92	1	3306	3100	2630	3000	3100	3745	4585
Muu	390	5	3446	3200	2200	2670	3200	3744	4583
Päällikkötoimittaja	498	7	4378	4570	2862	3520	4570	4973	5478
Toimitussihteeri, taittosihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osasto esimies	1231	16	3804	3800	2899	3345	3800	4213	4654
Toimittaja	3254	42	3392	3324	2450	2900	3324	3830	4330
Ohjaaja	193	3	3528	3500	2691	3200	3500	3600	4413
Valokuvaaja, kuvatoimittaja	294	4	3609	3763	2800	3000	3763	4065	4246
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	43	1	1911	1600	1450	1450	1600	2683	2683
Visualisoija, graafikko	362	5	3211	3349	2032	2900	3349	3647	4000
TV-kuvaaja, suunnitteleva kuvaaja	55	1	3348	3300	2842	3200	3300	3400	3800
Kameramies, kuvaaja	106	1	3291	3363	2760	2986	3363	3500	3768
Äänisuunnittelija, - tarkkailija, äänittäjä	95	1	3096	3009	2219	2625	3009	3620	3698
Muu ohjelmatekninen	268	3	3144	3200	2620	2850	3200	3433	3983
Monimediatoimittaja	125	2	3419	3363	2952	3109	3363	3686	4277
Kääntäjä	148	2	3249	3109	2025	2800	3109	3646	4569
Kuvaussihteeri	100	1	3184	3052	2821	2958	3052	3500	3700
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	111	1	3068	3438	2054	2600	3438	3466	3542
Informaattikko tai muu arkistohenkilö	151	2	2926	2820	2670	2715	2820	3109	3383
Toimituksen sihteeri	98	1	2823	2859	2335	2801	2859	2931	3000
Muu	525	7	3501	3254	2581	2939	3254	3870	4583

Edellisen sivun taulukkoon on merkitty erilaisten työnantajien palveluksessa ja erityyppisissä työtehtävissä vaikuttavien tiedot. Lehdistön osalta tilanne on sellainen, että iltapäivälehdet ja valtakunnalliset päivälehdet nostavat koko ryhmän keskiarvoa. Myös erikoisaika-kauslehtien palveluksessa olevien kokonaisansio on ryhmän keskimäärää korkeampi. Paikallis- ja kaupunkilehdissä työskentelevien ansiot aiheuttavat päinvastaisen reaktion.

Yleisradion eri toimintojen palveluksessa olevien ansiot eroavat suhteellisen vähän toisistaan. MTV Median ja etenkin Nelosen työntekijöiden ansaitsemat kokonaissummat ovat selvästi korkeammat kuin muiden yksityisen radion ja television parissa työskentelevien.

Eri tehtävissä työskentelevistä voidaan todeta, että jäsenistön lukumäärältään suurin ammattiryhmä toimittajat sijoittuu ansioineen hieman koko joukon keskiarvon alapuolelle. Toimittajien huhtikuussa ansaitsema summa oli 3.392 € eli 124 euroa alle yleisen keskiarvoansion.

Kokonaisansio työehtosopimuksen soveltamisalan mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	7657	100	3516	3430	2600	2963	3430	3978	4586
Lehdistön työehtosopimus	2953	39	3519	3496	2570	2983	3496	4040	4583
Yleisradion työehtosopimus	2255	29	3411	3385	2768	3016	3385	3686	4131
MTV Median työehtosopimus	243	3	3957	3808	2821	3016	3808	4522	5418
Tuotantoyhtiötä koskeva työehtosopimus	76	1	3415	3525	2226	2700	3525	3821	4586
Kustannustoimittajia koskeva työehtosopimus	274	4	3054	3027	2600	2840	3027	3281	3520
Henkilökohtainen sopimus	624	8	3788	3700	2350	3000	3700	4585	5072
Muu alan työehtosopimus	454	6	3492	3300	2501	2670	3300	4300	5085
Muu	357	5	3851	3620	2613	2945	3620	4570	5549
Ei tiedä	161	2	2957	3004	2300	2423	3004	3300	3492
Jätti mainitsematta	260	3	3888	3519	1825	2683	3519	4500	5518

Niillä, joiden palkka määräytyy MTV Median työehtosopimuksen mukaisesti, oli suurin keskimääräinen kokonaisansio tutkimusajankohtana, 3.957 €. Heidän tulonsa olivat suuremmat kuin sopimuspalkkaa saavien (3.768 €). Lehdistön työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio oli suhteellisen lähellä koko joukon keskiarvoa, ylittäen sen kolmella eurolla.

Yleisradion työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio taas alitti jonkin verran koko joukon keskiarvon. Kustannustoimittajia koskevat työehtosopimukset puolestaan tuottivat joukon pienimmät keskimääräiset kokonaisansiot (tieto tosin perustuu kouralliseen vastausta).

MTV Median työehtosopimuksen piirissä olevien ylin kvartiilipalkka (F90) kohoaa 5.418 euroon eli sopimuspalkkalaisten vastaavan summan (5.072 €) ylitse. Yleisradion osalta summa jää 4.161:een. Asteikon alapäässä (F10) erot ovat selvästi vähäisemmät.

Miesten ansiot korkeammat kaikissa ikä- ja koulutusryhmissä

Sukupuolten kokonaisansioiden eroja tarkasteltiin myös hieman tarkemmin. Huomioon otettiin erikseen myös iän, koulutuksen ja tehtävän vaikutus. Useimmissa tapauksissa miesten ansaitsema summa on suurempi kuin naisilla.

Miesten ilmoittamat kokonaisansiot olivat suuremmat kaikissa ikäryhmissä. Suurimmillaan ero oli alle 50 – 59 -vuotiaiden parissa, pienimmillään alle 60 vuotta täyttäneiden keskuudessa.

Naisten ja miesten kokonaisansio iän mukaan

	Kaikki	Alle 30	30-39	40-49	50-59	60+
Keskimääräinen kokonaisansio						
KAIKKI	3516	3160	3283	3635	3743	3496
Naiset	3067	2755	3206	3563	3618	3493
Miehet	3571	2810	3444	3765	3896	3499

Miesten keskimääräiset kokonaisansiot ovat naisten ansioita suuremmat kaikissa koulutusryhmissä. Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden joukossa ero on miesten hyväksi 370 euroa, muun alan tutkinnon suorittaneiden parissa hieman vähemmän (340 €).

Naisten ja miesten kokonaisansio koulutuksen mukaan

	Kaikki	Journalistisen alan tutkinto	Muu alan tutkinto	Muu korkeakoulututkinto	Muu opisto- tai ammatti-korkeakoulu-tasoinen tutkinto	Keskeneräiset korkeakoulu-opinnot	Ylioppilastutkinto	Muu koulutus
Keskimääräinen kokonaisansio								
KAIKKI	3516	3686	3201	3488	3302	3965	3669	3212
Naiset	3421	3597	3101	3413	3241	3766	3497	2969
Miehet	3671	3868	3342	3669	3439	4162	3771	3404

Suurimmillaan ero on ryhmään muu koulutus kuuluvien parissa: naisten kokonaisansiot ovat keskimäärin noin 87 prosenttia miesten saamasta määrästä. Ryhmässä keskeneräiset korkeakoulututkinnot naisten ansiot ylsivät 90 prosenttiin vastaavan koulutuksen saaneiden miesten ansaitsemasta summasta. Pienin ero (198 €) oli muun opisto- tai ammatti-korkeakoulutasoisen tutkinnon suorittaneiden naisten ja miesten ansioissa.

Eri tehtävissä toimivien naisten ja miesten kokonaisansio

	Kaikki	Päällikkö-toimittaja	Toimitus-sihtööri yms.	Toimittaja	Ohjaaja	Valokuvaaja	Kuvan-käsittelijä	Visualisoija, graafikko	TV-kuvaaja, suunnitteleva kuvaaja	Kameramies, kuvaaja
Keskimääräinen kokonaisansio										
KAIKKI	3516	4378	3804	3392	3528	3609	1911	3211	3348	3291
Naiset	3421	4403	3615	3292	3500	3443	1600	3160	---	3363
Miehet	3671	4318	4151	3574	3588	3712	2067	3363	3348	3282

	Äänisuunnittelija, tarkkailija, äänittäjä	Muu ohjelma-tekniinen	Monimedia-toimittaja	Kääntäjä	Kuvaus-sihtööri	Suunnitt., tutkija, kouluttaja	Informaatio-, arkistohenkilö	Toimituksen sihtööri	Muu
Keskimääräinen kokonaisansio									
KAIKKI	3096	3144	3419	3249	3184	3068	2926	2823	3501
Naiset	3646	3015	2973	3171	3184	3026	2936	2823	3247
Miehet	2997	3185	3735	3475	---	3440	2820	---	3987

Oheiseen taulukkoon on merkitty eri tehtävissä toimivien keskimääräiset kokonaisansiot sukupuolen mukaan. Taulukkoa lukiessa on syytä muistaa, että eri tehtävissä toimivien lukumäärät poikkeavat melko paljon toisistaan. Osa luvuista perustuu varsin pieniin havaintomääriin.

Lukumäärältään suurten tehtäväryhmien osalta voidaan kuitenkin panna merkille mm. se, että toimitussihteerien parissa sukupuolten välinen ero on hieman selvästi suurempi kuin kyselyyn vastanneiden toimittajien.

3 Lehdistön palkat

Lehdistön kokonaisansio 3.609 €

Lehdistöön kuuluvien liiton jäsenten keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.609 euroa. Vastaava mediaanipalkka oli hieman pienempi, 3.562 €

Miesten keskimääräinen kokonaisansio ylsi 3.768 ja naisten 3.512 euroon. Kun tarkastelee iän vaikutusta ansioihin, havaitsee 50-59 -vuotiaiden ansaitsevan enemmän (3.881 €) kuin muihin tutkittuihin ikäryhmiin kuuluvien. Alle 30-vuotiaiden ansiot olivat pienemmän kuin muun ikäisillä, 3.114 euroa.

Suur-Helsingissä työskentelevien (3.817 €) kokonaisansio on suurempi kuin muualla Suomessa asuvien. Maakuntien pääkaupunkiin sijoittuvien (3.611 €) ansiot ovat puolestaan paremmat kuin pienemmissä kaupungeissa tai maaseutukunnissa asuvien. Nämä ansaitsivat keskimäärin 3.111 euroa huhtikuussa 2012.

Lehdistön² kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Lehdistö yhteensä	3862	100	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Naiset	2424	63	3512	3470	2423	2910	3470	4104	4719
Miehet	1438	37	3768	3728	2570	3200	3728	4280	5020
Alle 30 -vuotiaat	251	7	3114	2783	2505	2700	2783	3430	3645
30-39 -vuotiaat	1096	28	3352	3300	2450	2945	3300	3714	4300
40-49 -vuotiaat	907	23	3761	3664	2810	3200	3664	4250	4960
50-59 -vuotiaat	1141	30	3881	3888	2800	3200	3888	4462	5000
60 ja vanhemmat	467	12	3550	3700	1805	2277	3700	4230	4777
Helsingin seutu	2053	53	3817	3697	2768	3154	3697	4370	5000
Maakunnan pääkaupunki	947	25	3613	3563	2600	3073	3563	4128	4737
Muu kaupunki tai kunta	862	22	3111	3100	1774	2716	3100	3610	4220
Journalistisen alan tutkinto	977	25	3757	3864	2696	3120	3864	4330	4840
Muu alan tutkinto	185	5	3031	3000	2530	2800	3000	3468	3636
Muu korkeakoulututkinto	1343	35	3513	3505	2461	2947	3505	4070	4649
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	407	11	3076	3254	1400	2716	3254	3614	4080
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	502	13	4267	4034	2946	3468	4034	4776	6175
Ylioppilastutkinto	288	7	3773	3700	2799	3323	3700	4262	5000
Muu koulutus	160	4	3027	2997	1600	2335	2997	3941	4120

Keskeneräiset korkeakouluopinnot tuottivat suurimmat ansiot, 4.267 euroa. Journalistisen alan (3.757 €) ja ylioppilastutkinnon (3.773 €) suorittaneiden tulot olivat olleet melkein yhteä suuret. Muun korkeakoulututkinnon suorittaneiden ja muun alan tutkinnon suorittaneiden ansiot olivat pienemmät.

² Lehdistöön luetaan tässä yhteydessä seuraavat: valtakunnallinen päivälehti, maakunnallinen sanomalehti, paikallis-/kaupunkilehti, iltapäivälehti, yleisaikakauslehti, erikoisaikakauslehti, asiakaslehti, järjestölehti tai ammattilehti, uutis- tai kuvatoimisto.

Lehdistön kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3862	50	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Uutiset ja ajankohtainen	854	22	3394	3361	2190	2821	3361	4075	4570
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	816	21	3529	3520	2680	3000	3520	4070	4719
Talous, politiikka, työmarkkinat	392	10	4335	4237	3120	3600	4237	5165	5800
Ulkomaanasiat	35	1	4855	4045	2900	2900	4045	7621	7621
Kulttuuri	116	3	3392	3484	2250	2787	3484	3887	4291
Viihde	81	2	3641	3450	2910	3200	3450	3832	5002
Urheilu	177	5	3969	4245	3100	3449	4245	4394	4462
Lifestyle	273	7	3569	3600	2600	2870	3600	4034	4629
Muu aihealue	487	13	3516	3563	2350	2715	3563	4330	4725
Mahdoton määrittellä	432	11	3487	3420	2335	2862	3420	3950	4700
Tehtävä mainitsematta	199	5	3331	3239	2801	3026	3239	3651	4112

Myös lehdistössä talousasioita, politiikkaa tai työmarkkinakysymyksiä käsittelevien ansiot kokonaisansiot olivat keskimääräistä suuremmat. Eniten kuitenkin ansaitsivat työssään ulkomaanasioihin keskittyvät.

Myös urheiluasiat ja lifestyle -aiheetkin olivat tuottaneet tekijöilleen lehdistössä keskimääräistä suuremman ansiotason. Asteikon toisen pään muodostavat ryhmään uutiset ja ajankohtainen ja kulttuuriin kuuluvat.

Lehdistön kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3862	50	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Päällikkötoimittaja	421	11	4384	4590	3220	3595	4590	4960	5167
Toimitussihteeri, taittosihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osastoesimies	821	21	3781	3763	2899	3300	3763	4300	4722
Toimittaja	1904	49	3389	3323	2223	2802	3323	3937	4443
Valokuvaaja, kuvatoimittaja	226	6	3670	3783	2441	3238	3783	4220	4777
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	46	1	1911	1600	1450	1450	1600	2683	2683
Visualisoija, graafikko	238	6	3330	3510	1989	3009	3510	3847	4013
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	24	1	2715	2715	2715	2715	2715	2715	2715
Toimituksen sihteeri	91	2	2809	2835	2335	2800	2835	2965	3000
Muu	91	2	3689	3487	2505	2914	3487	4672	4725

Toimittajat ovat lehdistön ylivoimaisesti suurin jäsenryhmä, noin puolet koko joukosta. Heidän ansionsa alittavat koko joukon keskiarvon (3.389 €). Päällikkötoimittajien, toimitussihteerien ja muiden vastuuasemissa työskentelevien ansiot nostavat lehdistön keskiarvoa.

Visualisoijien ja graafikoiden ansiot olivat aavistuksen verran pienemmät kuin toimittajien. Toimituksen sihteereiden, kuvankäsittelijöiden sekä informaatikkojen ansiot taas kuuluvat joukon pienimpiin.

Lehdistön kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	3862	50	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	3379	87	3631	3589	2505	3000	3589	4180	4769
Määräaikainen työsuhde	294	8	3195	2989	2100	2687	2989	3841	4737
Tarvittaessa töihin tuleva	23	1	3542	3542	3436	3436	3542	3647	3647
Freelancer	0	0	---	---	---	---	---	---	---
Työtön tai lomautettu	0	0	---	---	---	---	---	---	---
Perhevapaalla tai sairauslomalla	48	1	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800
Muu	36	1	3220	3220	3220	3220	3220	3220	3220
Ei mainittu	82	2	4357	4655	2821	3249	4655	5167	5297

Toistaiseksi työssä olevien ansio oli ollut suurempi määräaikaisten tai esim. tarvittaessa töihin tulevilla. Ns. vakinaisessa työssä olevat ansaitsivat keskimäärin 3631 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat ilmoittivat ansiokseen keskimäärin 3.195 €

Lehdistön palkkaryhmien välillä eroja

Tutkimuksessa hankittiin tietoa lehdistön uuden palkkausjärjestelmän toteutumisesta. Asiaan saatiin tutkimuksen kannalta tarvittava tieto 74 prosentilta ryhmään ”lehdistö” kuuluvilta.

Lehdistön kokonaisansio palkkaryhmän mukaan (työehtosopimuksen perusteella)

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Lehdistö yhteensä	3862	50	3609	3562	2505	2983	3562	4180	4777
Lehdistön työehtosopimus yhteensä	2821	73	3369	3261	2416	2815	3261	3831	4554
I	116	4	3230	2997	2335	2859	2997	3343	4777
II a	435	15	3119	3265	2100	2620	3265	3618	3925
II b	1318	47	3315	3200	2312	2830	3200	3869	4113
III a	492	17	4175	4131	3366	3586	4131	4532	4840
III b	212	8	4162	4124	3081	3746	4124	4980	5020
Palkkaryhmä mainitsematta	248	9	3806	3713	2488	3120	3713	4506	5000

Huhtikuussa tämän ryhmän summa oli ollut 3.369 euroa. Palkkaryhmien välillä on eroja. Ryhmään Ila kuuluvien ennakonpidätyksen alainen palkka oli 3.119 euroa. Suurimmat ansiot olivat IIIa (4.175 €) ja IIIb (4.162 €) kuuluvilla. Yksityiskohtana todettakoon, että näiden suurituloisimpien kymmenyksien ansiot ylittivät koko lehdistön vastaavan summan.

Lehdistön kokonaisansio ja peruskuukausipalkka (työehtosopimuksen mukaan)

Palkkausjärj. keskimäärin	Jätti mainitsematta					
	I	Ila	IIb	IIIa	IIIb	
Keskimääräinen kokonaisansio						
KAIKKI	3369	3230	3119	3315	4175	4162
Naiset	3215	2922	3239	3082	3933	4364
Miehet	3644	4305	2844	3641	4243	3663
Keskimääräinen peruskuukausipalkka						
KAIKKI	3279	2806	3024	3046	3604	4057
Naiset	3248	2644	2644	2952	3598	4258
Miehet	3331	3370	3370	3194	3612	3565

Yllä olevaan taulukkoon on merkitty työehtosopimuksen mukaan määräytyvät kokonaisansiot ja peruskuukausipalkka sukupuolen mukaan.

4 Yleisradion palkat

Yleisradion kokonaisansio 3.418 €

Yleisradion keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.418 euroa. Vastaavan ajan mediaanipalkka oli 3.385 €

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.509 ja naisten 3.365 euroa. 40-49 -vuotiaiden keskiansio osoittautui suuremmaksi (3.503 €) kuin muiden ikäkohorttien. Helsingin seudulla työskentelevien kokonaisansio puolestaan on korkeampi kuin muualla asuvilla.

Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden ansiot ovat korkeammat kuin muunlaista koulutusta saaneiden.

Alan korkeakoulututkinto ”tuotti” tutkimusajankohtana 3.592 euron kokonaisansion. Myös muu suoritettu korkeakoulututkinto (3.528 €) indikoivat keskimääräistä suurempaa ansiotasoa. Pienin ansiotaso oli ryhmään ”keskeneräiset korkeakouluopinnot” kuuvilla (3.304 €).

Tässä suhteessa erot Yleisradiossa eivät kuitenkaan ole aivan yhtä suuret kuin liiton jäsenistön parissa keskimäärin.

Yleisradion kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2339	30	3419	3385	2800	3035	3385	3675	4131
Naiset	1440	64	3365	3338	2800	3052	3338	3577	3991
Miehet	1042	36	3509	3436	2760	3000	3436	3855	4237
Alle 30 -vuotiaat	110	5	3467	3158	2800	2958	3158	3970	4900
30-39 -vuotiaat	612	26	3275	3295	2700	2900	3295	3562	3996
40-49 -vuotiaat	661	28	3503	3465	3001	3251	3465	3833	4160
50-59 -vuotiaat	687	29	3498	3342	2838	3040	3342	3613	4146
60 ja vanhemmat	269	12	3336	3500	2054	2811	3500	3955	4137
Helsingin seutu	1673	72	3460	3400	2751	3052	3400	3825	4200
Maakunnan pääkaupunki	618	26	3335	3397	2838	2986	3397	3539	3878
Muu kaupunki tai kunta	48	2	3151	3141	3000	3010	3141	3303	3324
Journalistisen alan tutkinto	343	15	3592	3552	2949	3356	3552	3852	4213
Muu alan tutkinto	397	17	3262	3340	2800	2952	3340	3439	3970
Muu korkeakoulututkinto	674	29	3528	3499	2760	3136	3499	4065	4285
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	370	16	3403	3291	2903	2990	3291	3530	4146
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	185	8	3304	3259	2517	3068	3259	3575	3876
Ylioppilastutkinto	133	6	3414	3408	2625	2900	3408	3600	4900
Muu koulutus	238	10	3373	3173	2670	2768	3173	3324	3469

Yleisradiossakin keskittyminen talouteen, politiikkaan sekä työmarkkina-aiheisiin näkyy ansiotasossa.

Näitä aihepiirejä käsittelevien keskimääräinen kokonaisansio (4.283 €) oli suurempi kuin muilla Yleisradiossa työskentelevillä. Myös ulkomaanasioihin keskittyvien ansiotaso (3.815 €) on siellä keskimääräistä korkeampi.

Keskittyminen urheiluun nostaa ansiotason Yleisradiossakin keskimääräisen yläpuolelle. Kyseisen aiheen parissa työskentelevät olivat kolmas koko joukon keskiarvon selvästi ylittänyt ryhmä. Lifestyle -aiheiden parissa työskentelevien ansiotaso ei ole Yleisradiossa yhtä korkea kuin lehdistössä. Yleisradiossa tämän ryhmän ansiot olivat keskimäärin 2.961 euroa.

Yleisradion kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2339	30	3419	3385	2800	3035	3385	3675	4131
Uutiset ja ajankohtainen	591	25	3553	3498	2949	3285	3498	3876	4146
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	265	11	3636	3412	3014	3300	3412	3957	4543
Talous, politiikka, työmarkkinat	36	2	4283	4186	4062	4062	4186	4600	4600
Ulkomaanasiat	96	4	3815	4083	3065	3107	4083	4137	4237
Kulttuuri	217	9	3297	3470	2517	3088	3470	3615	3934
Viihde	109	5	3308	3317	2670	3006	3317	3588	3900
Urheilu	60	3	3660	3725	2900	2952	3725	3825	4900
Lifestyle	12	1	2961	2961	2961	2961	2961	2961	2961
Muu aihealue	217	9	3107	3292	2350	2738	3292	3466	3830
Mahdoton määritellä	592	25	3326	3216	2713	2938	3216	3440	3905
Tehtävä mainitsematta	144	6	3025	2901	2492	2760	2901	3299	3622

Keskimääräinen Yleisradion toimittaja oli ansainnut 3.431, toimitussihteeri (ym.) 3.971 euroa. Kummankin ryhmän ilmoittamat keskimääräiset summat ovat jonkin verran suuremmat kuin vastaavassa asemassa lehdistössä työskentelevillä.

Yleisradion kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2339	30	3419	3385	2800	3035	3385	3675	4131
Päällikkötoimittaja	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Toimitussihteeri, taittosihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osastoesimies	288	12	3971	3878	2952	3496	3878	3991	4309
Toimittaja	861	37	3431	3413	2838	3107	3413	3725	4137
Ohjaaja	122	5	3402	3500	2949	3200	3500	3575	3600
Valokuvaaja, kuvatoimittaja	33	1	3568	3852	2800	2800	3852	4065	4065
Visualisoija, graafikko	44	2	3361	3240	2900	2901	3240	3943	4065
TV-kuvaaja, suunnitteleva kuvaaja	22	1	3350	3350	3300	3300	3350	3400	3400
Kameramies, kuvaaja	77	3	3264	3363	2760	2986	3363	3500	3768
Äänisuunnittelija, äänitarkkailija, äänittäjä	77	3	3066	3009	2219	2625	3009	3620	3698
Muu ohjelmatekninen	177	8	3088	3200	2838	2859	3200	3350	3500
Monimediatoimittaja	89	4	3600	3400	2952	3173	3400	3919	4988
Kääntäjä	44	2	3635	3271	3065	3065	3271	4569	4569
Kuvaussihteeri	77	3	3124	3052	2958	2961	3052	3148	3500
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	77	3	3259	3440	2054	3375	3440	3500	3542
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	110	5	2920	2818	2525	2713	2818	3068	3571
Muu	243	10	3256	3239	2760	3040	3239	3408	3905

Myös Yleisradiossa toistaiseksi työssä olevien ansiot ovat suuremmat kuin määräaikaisien ja tarvittaessa töihin tulevien. Ns. vakinaisessa työssä olevat olivat ansainneet tutkimusajankohtana keskimäärin 3 419 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevien vastaava ansio oli 3.230 €.

Yleisradion kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Yleisradio yhteensä	2339	30	3419	3385	2800	3035	3385	3675	4131
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	1918	82	3463	3412	2811	3100	3412	3686	4131
Määräaikainen työsuhde	240	10	3230	3158	2800	2958	3158	3420	3996
Tarvittaessa töihin tuleva	36	2	2978	2900	2219	2219	2900	3852	3852
Freelancer	109	5	3428	3286	2350	2866	3286	4250	4569
Työtön tai lomautettu	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Perhevapaalla tai sairauslomalla	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Muu	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Ei mainittu	36	2	2234	2234	1516	1516	2234	2952	2952

5 Ansioiden muuttuminen

Ansiot yli puolitoistakertaistuneet 19 vuodessa

Kyselytutkimusten käyttö ansiokehityksen selvittämisessä on jossain määrin ongelmallista. Otostutkimuksille tyypillisten virhemarginaalien vuoksi muutoksen arviointiin sisältyy aina omat epävarmuustekijänsä.

Koska tutkimukset joudutaan tekemään erillisinä otoksina, virhemarginaalit laajenevat. Lisäksi luvut esitetään usein likiarvioina. Niinpä eri ajankohtien välisiä prosenttimuutoksia ei voida kovin tarkasti arvioida kyselyjen avulla. Maltilliset vertailut ovat kuitenkin mahdollisia.

Vaikuttaa siltä, että jäsenistön keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka (kokonaisansio) olisi noussut edellisestä tutkimuksesta hieman alle viisi prosenttia. Kuukausipalkan osalta kehitys on ollut vastaavana aikana käytännössä lähes sama.

Ansioiden muuttuminen 1993 – 2012

	1993	1994	1995	1996	1997	1999	2001	2004	2006	2008	2010	2012
KOKONAIANSIO												
Kaikki yhteensä	2193	2186	2313	2378	2398	2508	2664	2885	2967	3132	3351	3516
Lehdistö	2223	2225	2329	2413	2437	2565	2767	3014	3077	3281	3481	3609
Yleisradio	2129	2082	2262	2271	2291	2407	2548	2734	2805	2942	3137	3419
MTV						2778	3115	3278	3418			
MTV Media ja Nelonen										3724	3910	3902
Yksityinen radio						1901	2282	2235	2481			
Muu yksityinen radio ja televisio										2700	2724	2689
Kustannusyrittäjä						2188	2370	2580	2616	2766	2953	3124
Muu alan yritys						2533	2405	2696	2795	2840	3001	3406
KUUKAUSIPALKKA												
Kaikki yhteensä	2027	2037	2160	2215	2245	2324	2489	2672	2746	2926	3132	3290
Lehdistö	2040	2065	2180	2237	2282	2385	2567	2810	2859	3058	3258	3396
Yleisradio	2003	1954	2101	2139	2144	2220	2400	2460	2541	2702	2895	3111
MTV						2459	2785	2952	3044			
MTV Media ja Nelonen										3415	3599	3580
Yksityinen radio						1848	2217	2252	2411			
Muu yksityinen radio ja televisio										2633	2645	2580
Kustannusyrittäjä						2161	2309	2542	2566	2695	2885	3076
Muu alan yritys						2351	2308	2692	2735	2836	3039	3348

Lehdistön keskimääräiset kokonaisansiot ovat kasvaneet vajaat neljä prosenttia, Yleisradion palveluksessa olevien selvästi enemmän.

Vuodesta 1993 liiton jäsenten kokonaisansio on noussut 60 prosenttia (viimeisen yhdeksän vuoden aikana noin 32 prosenttia). Kuukausipalkka on kasvanut vastaavana aikana käytännössä saman verran. Lehdistön kokonaisansiot ovat vastaavana aikana nousseet 62 ja kuukausipalkka 66 prosentilla. Yleisradiossa vastaavat luvut ovat 61 ja 55 prosenttia.

6 Ansioiden rakenne

Käytännössä joka neljäs (26 %) ilmoitti saaneensa vuoden 2011 aikana tulospalkkioita. Ne olivat yleisimpiä kustannusyrittäjissä. Melkein kaksi viidestä niissä työskentelevistä kertoi saaneensa niitä. Myös lehdistössä tulospalkkiot olivat olleet keskimääräistä yleisempiä.

Tulospalkkiot vuonna 2011 työpaikan tyypin mukaan

	Työpaikka						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Maksettiin	26	34	13	30	14	39	16
Ei maksettu	74	66	87	70	86	61	84
	100	100	100	100	100	100	100

Tulospalkkoiden osuus vuosiansioista 2011							
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
		%	%	%	%	%	%
Osuus vuosiansioista	4	3	3	8	1	6	5

Tulospalkkoiden suhteellinen osuus vuosiansioista lienee kuitenkin suhteellisen vähäinen. Kyseisen erän merkitys oli 4 prosenttia niiden parissa, jotka mainitsivat tulospalkkoiden vaikutuksen omaan palkkaansa.

Suurin suhteellinen merkitys tulospalkkioilla oli ollut MTV Median tai Nelosen palveluksessa oleville. Niiden osuus vuosiansioista oli heillä 8 prosenttia.

Lukuihin on syytä suhtautua varauksin, sillä läheskään kaikki tulospalkkioita saaneet eivät ilmoittaneet niiden merkitystä kokonaisansioihinsa. Ilmiö on ansiotutkimuksissa yleinen ja pätee erityisesti erilaisia palkanosia koskeviin lukuihin.

Asia konkretisoitui myös kysymyksissä, joissa tarkasteltiin niin kiinteitä³ kuin muuttuviakin palkanosia sekä luontoisetuja.

On ilmeistä, että useat olivat jättäneet vastaamatta näihin kysymyksiin. Siksi tuloksiin on enemmän kuin aiheellista suhtautua ainoastaan suuntaa-antavina.

Kiinteät palkanosat

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski-arvo	kpl.	%	Keski-arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kiinteä sunnuntaityökorvaus	7657	100	4	111	1	242	204	146	150	204	309	458
Kiinteä päällekkäistyökorvaus	7657	100	*	12	0	101	101	101	101	101	101	101
Kiinteä näyttöpäätetekorvaus	7657	100	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Kiinteä vuorolisä	7657	100	4	193	3	167	196	30	107	196	250	265
Kiinteä kokonaispalkkauslisä	7657	100	38	918	12	317	245	206	227	245	315	517
Kiinteä teknisen työn lisä	7657	100	*	27	0	84	73	41	41	73	130	130
Muu kiinteä lisä tai korvaus	7657	100	44	1208	16	281	252	90	150	252	366	516
Yhteensä	7657	100	105	1893	24	428	321	141	223	321	473	703

Voidaan kuitenkin todeta, että yleisin kiinteä palkanosa oli kiinteä kokonaispalkkauslisä, jota 12 prosenttia kertoi saavansa. Keskimäärin sitä oli saatu 317 euroa/kk. Vielä useammat (16 %) tosin totesivat saavansa jonkin määrittelemättömän, annetun listan ulkopuolisen kiinteän lisän.

³ Kiinteä palkanosa on kuukausittain aina samansuuruinen, muuttuva palkanosa vaihtelee kuukausittain.

Runsas viidennes sai huhtikuussa 2012 ilta- tai yötyökorvausta, summan ollessa keskimäärin 156 euroa. 15 prosenttia oli saanut sunnuntaityökorvausta (311 €). Viisi prosenttia oli saanut ylityökorvauksia, keskimääräisen summan ollessa 468 euroa.

Muuttuvat palkanosat

	KAIKKI			AKTIIVITAPAUKSET								
	Lukumäärät			Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski-arvo	kpl.	%	Keski-arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Sunnuntaityökorvaus	7657	100	48	1168	15	311	223	100	152	223	386	635
Päällekkäistyökorvaus	7657	100	1	53	1	165	124	55	112	124	128	382
Ilta- ja yötyökorvaus	7657	100	35	1721	22	156	120	36	60	120	215	295
Varallaolokorvaus	7657	100	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Hälytystyökorvaus	7657	100	*	34	*	87	79	28	40	79	82	278
Korvattu matka-aika	7657	100	1	41	1	201	163	65	65	163	292	292
Lisätyökorvaus	7657	100	4	162	2	182	66	15	33	66	177	700
Ylityökorvaus	7657	100	24	399	5	468	207	27	101	207	395	878
Luottamusmies- tai työsuojeluvaltuutetun korvaus	7657	100	5	206	3	204	167	60	84	167	211	382
Muu korvaus	7657	100	14	529	7	208	123	13	37	123	300	548

Puhelin oli yleisin luontoisetu. Sen omaavien osuus oli pysynyt ennallaan verrattuna edelliseen tutkimukseen. Joka kolmannella on kyseinen etu.

Luontoisedut

	KAIKKI			AKTIIVITAPAUKSET								
	Lukumäärät			Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski-arvo	kpl.	%	Keski-arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Asunto	7657	100	*	13	*	259	300	6	300	300	300	300
Ravinto	7657	100	6	500	7	96	113	23	60	113	135	146
Auto	7657	100	8	164	2	390	395	60	345	395	550	600
Puhelin	7657	100	8	2558	33	22	20	20	20	20	20	20
Muu	7657	100	2	313	4	60	20	11	15	20	50	150

7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuus

Keskimääräinen viikkotyöaika vajaan 36 tuntia

Lomakkeella tiedusteltiin viikossa tehtävää sovittua säännöllistä työaika. Varsin yleisesti arvio asettui lähelle 36 tuntia. Pisimmän työajan ilmoittivat Yleisradion palveluksessa työskentelevät (36,8). Lehdistön keskimääräinen työaika on 35,1. MTV Median ja Nelosen työntekijät raportoivat 37,1 tunnin keskimääräisestä työajasta.

Kustannusyriyten keskimääräinen säännöllinen työaika oli ollut 34,9 ja muiden alan yritysten tasan 36 tuntia. Ryhmään muu yksityinen radio ja tv kuuluvilla työaika oli ollut joukon lyhin 33,2 tuntia.

Vastaavasti heidän lisä- tai ylityötuntimääränsä oli joukon suurin, 10,1 tuntia. Keskimääräinen ylityöaraste oli koko jäsenistössä jonkin verran yli yhdeksän tuntia. MTV Median ja Nelosen työntekijät kertoivat tehneensä noin kahdeksan tuntia ylitöitä, samoin Yleisradion palveluksessa olevat.

Työaika erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki			MTV	Muu	Kustannus-	Muut alan
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	Media/Nelonen	yksityinen radio ja tv		
	h	h	h	h	h	h	h
Säännöllinen työaika	35,7	35,1	36,8	37,1	33,2	34,9	36,0
Lisä- tai ylityötunnit huhtikuussa 2012	9,3	9,6	8,2	8,0	10,1	9,5	11,0

Melkein joka kymmenennen ylityöt korvataan yksinomaan rahana. Tyypillistä on, että korvaus saadaan joko pelkästään vapaa-aikana (45 %) tai molempina, vapaa-aikana ja rahana (36 %).

Ylitöiden korvaaminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset	
	%	%	%	%	%	%	%	%
Yksinomaan rahana	11	6	18	26	8	3	5	
Yksinomaan vapaa-aikana	45	46	37	36	64	59	63	
Sekä rahana että vapaana	36	39	40	24	24	31	19	
Ei korvata lainkaan	8	9	5	14	4	7	13	
	100	100	100	100	100	100	100	100

Ylitöistä rahana korvattava osuus (62 % ilmoitti osuuden)								
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset	
	%	%	%	%	%	%	%	%
Ylitöistä rahana korvattava osuus (% niistä, joille korvataan rahana tai vapaa-aikana)	67	61	79	73	52	53	40	

MTV Median ja Nelosen palveluksessa olevat ovat päässeet nauttimaan ylitöistä annettavasta rahakorvauksesta selvästi muita useammin. Lehdistössä painopiste on enemmän vapaa-ajassa. Yleisradiossa työskentelevien tilanne muistuttaa enemmän koko alaa yleensä, vaikka siellä keskimääräistä jonkin verran useampi kertoikin, että ylitöitä korvataan rahana.

Ylitöistä korvataan rahana keskimäärin 67 prosenttia. Yleisradio (79 %) ja MTV Media sekä Nelonen (73 %) ovat paikkoja, jossa rahakorvauksen osuus on keskimääräistä suurempi.

On kuitenkin syytä pitää mielessä, että useampi kuin joka kolmas jätti vastaamatta kysymykseen.

Säännöllisen työajan määräytyminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset	
	%	%	%	%	%	%	%	%
Kiinteä säännöllinen työaika	48	55	34	27	48	69	56	
Vuorotyö	27	26	37	41	7	0	5	
Saa määrätä työaikansa varsin vapaasti	23	18	26	25	32	31	37	
Tarvittaessa töihin tuleva	2	1	3	7	13	0	2	
	100	100	100	100	100	100	100	100

48 prosentilla vastanneista on kiinteä säännöllinen työaika. Kaikkiaan 23 prosenttia saa määrätä työaikansa varsin vapaasti ja 27 prosenttia on vuorotyössä.

Se on yleistä erityisesti MTV Median ja Nelosen palveluksessa oleville. Kiinteä säännöllinen työaika on tyypillinen varsinkin kustannusyhtymyksissä. Muissa alan yrityksissä työskente-

televistä suurempi osa kuin joko jäsenistöstä keskimäärin voi vaikuttaa omaan työaikaansa.

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös osa-aikaisuuteen liittyviä asioita. Ensin kysyttiin, onko vastaaja osa-aikatyössä, esim. lyhennetyllä työviikolla, osa-aikaeläkkeellä tai journalistisen työn ohessa myös muun alan työssä.

Ne, jotka ilmoittivat olevansa. saivat vastattavakseen myös toisen kysymyksen, jossa pyydettiin arvioimaan työsuhteen osa-aikaisuusastetta kokoaikaisesta työstä.

Osa-aikaisuus journalistisessa työssä

	Työpaikka						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media	Muu		
				ja Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
%	%	%	%	%	%	%	
Osa-aikatyössä olevat	11	13	10	7	22	5	9

	Työsuhteen osa-aikaisuus kokoaikaisesta työsuhteesta (93 % ilmoitti osuuden)						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV Media	Muu		
				ja Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
%	%	%	%	%	%	%	
Osuus kokoaikaisesta työstä	65	64	67	58	58	81	65

	Työpaikka						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3 ja	Muu		
				Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
%	%	%	%	%	%	%	
Osa-aikatyössä olevat	9	11	7	6	9	10	8

	Työsuhteen osa-aikaisuus kokoaikaisesta työsuhteesta (89 % ilmoitti osuuden)						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3 ja	Muu		
				Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
%	%	%	%	%	%	%	
Osuus kokoaikaisesta työstä	61	59	62	70	35	73	48

Runsa kymmenesosa (9 %) kaikista vastaajista ilmoitti tekevänsä osa-aikatyötä. Keskimääräinen osa-aikaisuusaste oli 65 prosenttia. Kustannusyritysten osa-aikaisilla (81 %) luku oli suurempi. Lehdistössä (64 %) ja Yleisradiossa (67 %) työskentelevien ilmoittamat luvut olivat lähellä koko joukon keskiarvoa. Eniten osa-aikatöitä tehtiin ryhmässä muu yksityinen radio ja tv. Useampi kuin joka viides tähän joukkoon kuuluvista kertoi asiasta.